

Ekwo

Rutu

Nawomi yee Rutu

1 ¹Teke ndu-ikpe shi abujekwaduru ndu-ishi ndu Ízurelu bẹ ọkpa-nri byaru l'alì ono. Ọ duru nwoke lanu, shi lẹ mkpukpu Bẹtulehemu, nọ l'alì Jiuda; yee nyee ya; mẹ unwu iya unwoke ephenebo gbeshi lashia alì Mówabu. ²Epha nwoke ono bu Elimẹleku; epha nyee ya buru Nawomi. Epha unwoke labo, ọ nwutaru buru Mahulonon waa Kiliyonu. Ephe bu ndu mkpukpu Bẹtulehemu, nọ lẹ Ifurata, l'alì Jiuda. Ephe gweta lashia alì Mówabu je eburu.

³Ephe bunyaa l'eka ono; Elimẹleku, bu iya bu ji Nawomi nwuhu; gbado nwanyi ono yee unwu iya unwoke labo pho. ⁴Ephe bya aluchaa unwanyi Mówabu. Unyomu phe ono be onye lanu aza Opa; onye ophuu buru Rutu. Ephe buẹpho l'eka ono iphe, rwuru apha iri; ⁵Mahulonon yee Kiliyonu bya anwushihukotakwapho. Oo ya bu; ephenebo gbado Nawomi egube ono, ji iya gbadokwaru iya pho ono.

⁶A nonyaa o numa lẹ Chipfu byawaru agbaaru ndibe iya mkpu; mee g'ephe nweru nri eriri; Nawomi; yee unyomu unwu iya ephenebo jikobe shi l'eka ono lashia ibe phe. ⁷Noo ya; yee unyomu unwu iya ono ephenebo tuko shi l'alì ono, ephe shi buru ono gbeshi; kwaseru ọzo, shiru lashia alì Jiuda.

⁸Nawomi bya epfuaru unyomu unwu iya ono ephenebo su: “Unu tugbukwaa la azu lapfuchaa ne unu l'ulo phe. Ge Chipfu mekwaa unu ree g'unu meru iya ndu ophu nwuhuwuru nu-a; waa mbedua. ⁹Mbu; ge Chipfu mekwaa ge meji nmapfuru unu l'ibe onye unu a-lucharu l'ehu l'ehu.”

O pfuebe nno o tsutsuchaa phe onu; ephe tuko bungee ekwa; raa ntumatu; ¹⁰su iya: “Waawaa-o! Anyi a-tuko swiru lapfu ndibe unu.”

¹¹Ole Nawomi suru phe: “Unwada mu; ophu g'unu laphu azu. ?Bu k'ishi gunu be unu e-gude tsoru mu? ?Bu ge mu a-nwutakwadu unwu; k'ophu

aa-sù l'òo g'èphe alùru unu? ¹²Unu laphu azù ùnwada mu; kẹle mu kahù-nukaakwaru k'alù jì ọ̀zọ; ọ̀le ọ̀ -bùkpoorunu l'òo gẹ̀ mu sù lẹ̀ mu elekwadu ẹ̀nya k'alù jì; mbù; mu -lùru jì l'ẹ̀nyashi-a; bya anwùshia ùnwegirima unwoke; ¹³?unu a-nòdukpoepo kwabẹ̀ru phẹ̀ g'èphe vutaada tọ̀? Mbù-a; unu a-ha eje alùru jì; nòdukpoepo kwabẹ̀ru phẹ̀ tọ̀? Waawaa; ùnwada mu; kẹle mbẹ̀dua bẹ̀ ọ̀ kakwa abùru aphù eme l'unubẹ̀dua; noo kẹle Chipfu bẹ̀ tufuwaru ẹ̀ka byia mu l'ẹ̀hu.”

¹⁴O pfuchaa nno; ẹ̀phe tũko waa ẹ̀kwa ọ̀zọ. No iya; Ọpa kwe bya etsutua ne jì iya ono ọ̀nu; ọ̀ bũru iya ala azù. Obenu l'onye ọ̀phu bũ Rutu tũru Nawomi swìswi-a.

¹⁵Nawomi sù iya: “Lenu; nyee nwune jì ngu alapfuakwa ndibe phẹ̀; waa agwa phẹ̀. Tsokwaru iya la azù.”

¹⁶Rutu sù iya: “Ta asùhe mu gẹ̀ mu haa ngu; ọ̀zoo gẹ̀ mu laphu azù; l'ọ̀ kwa ẹ̀ka iije bẹ̀ mu e-je. Ọ̀ bũru ẹ̀ka ì kwarù bẹ̀ mu a-kwakwapho. Ndibe unu a-bũru ndibe nkemu; Chileke ngu abùkwarupho Chileke nkemu. ¹⁷Ẹ̀ka ì nwùhuru bẹ̀ mu a-nwùhu. Ọ̀ bũkwarupho ẹ̀ka e liru ngu bẹ̀ ee-li mu. Gẹ̀ Chileke mekwaa mu ọ̀phu, ka njo m'ọ̀ bũdu anwùhu bũ iphe, e-kekaha mu lẹ̀ ngu.” ¹⁸Nawomi maerupho lẹ̀ Rutu pfuwaru iya obu iya; ọ̀ parù iya haa.

¹⁹Tọ̀budu iya bũ; ùnwanyi labo ono kpochibe iya; jee gbiriri jasù ẹ̀phe rwua Bẹ̀tulehemu. Ẹ̀phe bahùepo Bẹ̀tulehemu; mkpũkpu ono l'ophu swo-ngahu l'opfu ẹ̀hu phẹ̀. Ùnwanyi nọ̀du ebu mkpu asuje: “?Mbù; bũ Nawomi dũ ẹ̀gube-a tọ̀?”

²⁰Ọ̀ sù phẹ̀: “Ndu mu; unu te ekuhẹ̀kwa mu Nawomi. Unu kujechia mu ‘Mara’; kẹle Ọ̀kalibe-kangokotaru-nù mewaru; ndzù mu bũru nwa-otso-ilu. ²¹Teke mu eje ejeje bẹ̀ mu vu l'ishi parù l'ẹ̀ka. Ọ̀le Chipfu mewaru gẹ̀ mu gbaru ẹ̀ka l'watashia. ?Bũ k'ishi gunu bẹ̀ unu a-nọ̀du eku mu Nawomi l'ẹ̀ka Chipfu nũwaru mu chiipfuu? Mbù lẹ̀ Ọ̀kalibe-kangokotaru-nù meakwaru iphe-ẹ̀huka dapfuta mu.”

²²Ọ̀o ya bũ; Nawomi yee nyee nwa iya, bũ Rutu, bũ onye Mówabu tũko swĩru l'warwuta Bẹ̀tulehemu lẹ̀ g'aabahù lẹ̀ teke akpatajẹ̀ balì.

Rutu eje ákpá l'opfu Bówazu

2 ¹O nweru nwoke lanù, yee jì Nawomi bũ abùbu. Nwoke ono bũ onye unuphu Elimẹ̀leku phẹ̀. Ọ̀ bũ onye nweru iphe shii. Ẹ̀pha iya bũ Bówazu.

²O be ujiku lanù; Rutu, bũ iya bũ nwanyì, shi Mówabu ono sù Nawomi: “Jiko gẹ̀ mu jenù l'okabyi ndiphe je amaru; ?ọ̀ dũru onye mu a-tũba l'ẹ̀nya, e-kwe gẹ̀ mu je ákpá l'okabyi iya.”

Nawomi sù iya: “Jenù nwada mu.” ³Ọ̀o ya bũ; ọ̀ tũgbua je akpaahaa ákpá; etsokpọ̀epo ndu akpata iphe l'okabyi azù l'azù akpa mkpakwa iya. Iphe emeje iphe; ọ̀ bũerupho l'opfu Bówazu, bũ onye shi l'ẹ̀nya unuphu Elimẹ̀leku phẹ̀ bẹ̀ ọ̀ bahũru obu.

⁴A bya ele ɛnya; Bówazu shiwaa lẹ Bẹtulehemu bya. Ọ bya ekele phe su: “Gẹ Chipfu swikwaru unu-o!”

Ephe su iya: “Gẹ Chipfu kebekwa ngu l’oma.”

⁵Tọbudu iya bu; Bówazu bya ajia onye-ishi ndu akparu iya iphe l’egu ono su iya: “?Bụ nwamgbọko ibe onye bu ọwa-a?”

⁶Onye-ishi ndu akpata iphe l’egu ono su iya: “Ọ kwa nwamgbọko, shi Mówabu, tso Nawomi lwa. ⁷Ọ sukwaru: Jiko g’a hanaa ya g’o tsoru ndu ebu balị l’azu; kpa mkpakwa iya ọphu nashihuru l’upfu iya ọphu, e keshiru ekeshi. O shiepho l’utsu jeta ozi byasu nta; gbahaepho ugbo lanu be o je atuta unme nwanshii l’ime Mkpụ.”

⁸No iya; Bówazu su Rutu: “Ngaberu mu nchi jiko nwada mu. Ba adukwa teke ii-je akpa l’egu k’onye ozo. Ta atugbubaekwa l’eka-a. Gẹ gu l’unwumboko, ejeru mu ozi tukokwa nodu l’eka-a. ⁹Leta ɛnya l’eka-a, ephe akpata iphe l’okabyi-a. Tsojekpoe phe pho l’azu. Mu pfuakwaru unwokorobyanya ono su g’o bo dukwa onye a-cho ngu opfu. Teke mini gutaru ngu; jeje anguta mini, unwoke ono kutaru ye l’itemini pho.”

¹⁰Bówazu pfuchaa nno; Rutu gbushi ikpere; bya ephozeta ishi l’ali kele iya ekele su: “?Bụ gunu meru iphe, mu gude du-beru ngu l’obu egube-a; mbu ke gi nyata mube onye ohozo?” ¹¹Bówazu su iya: “A kokotaakwaru mu iphemiphe, i mekotaru ne ji ngu ono; k’eshi teke ono, ji ngu nwuhuru; mekwapho gi gude haa nna ngu; waa ne ngu; me ali eka a nwuru ngu anwunwu ono bya gẹ gu lẹ ndu i ti mahaada buru. ¹²Gẹ Chipfu pfukwaa ngu ugwo iphe, i meru ono. Gẹ Chipfu, bu Chileke ke ndu Izurelu, bu iya bu onye ono, i gbatataru l’ime iya bya ezeru ndu ono; pfukwaa ngu ugwo iya mpfu-ngo lẹ k’oma.”

¹³Ọ su iya: “Nnajiuphu mu; jiko gẹ mu dujenu ngu l’obu tekenteke gẹ mu du ngu iya-a; kele i gudewaa opfu oma ngu dua onye-ozu ngu nwanyi obu; l’ebe abu lẹ mu dukpoo nu g’onye lanu l’unwumboko, ejeru ngu ozi.”

¹⁴Ọ gbabeepho l’eri nri; Bówazu su iya: “Bya anodu l’eka-a taa bure-di; gi tsutaje iya lẹ mee-veniga; taa.” Ọo ya bu; ọ bya ano-kubeepho ndu ono, egbu balị ono; Bówazu woru balị, a huru ahuhu nu iya. Ọ taa ya taja epho; taphodo ataphodo. ¹⁵Ọ gbeshiepho akpa ukpa balị ozo; Bówazu su ndu-ozu iya g’ephe hakwaa ya g’o kpajechaa ukpa iya kpa l’opfu, e swekoberu eswekobe; g’o to dukwa onye e-je iya abaru mba. ¹⁶Iphe, unu a-gbe mejechia bu g’unu lekebeje ɛnya hata ọphu unu sweru esweswe wushi k’opfu ọo-tutuje iya. Unu ta abakwaru iya mba.

¹⁷No iya; Rutu kpaepho ukpa balị l’opfu ono jasụ l’uzenyashi. Ọ bya echishia ọphu, ọ kpataru ono; ọ buru iphe, du gẹ nkweka labo be balị ono jiru. ¹⁸O vuta iya lashia unuphu. Ne ji iya ono huma g’opfu ọ kpataru ha. Rutu bya ewofutafua nri, o riphodoru eriphodo l’eka ono; woru nu iya.

¹⁹Ne ji iya ono jia ya su: “?Bụ awe be i jeru akpa ke ntanu? ?Bụ awe be i jeru iya? G’onye ono, nyataru ngu nu ono bukwaru onye a goru onu-oma nu!”

Oo ya bu; Rutu bya epfuaru ne ji iya ono onye o jeru akpa l'egu iya. O su iya: "Epha onye mu jeru l'egu iya ntanụ bukwa Bówazu."

²⁰Nawomi su nyee nwa iya ono: "Ge Chipfu kebekwa iya l'oma; mbu onye taa ahajedu egoshi ndu no ndzu me ndu nwuhuru anwuhu le ya yeru phe obu." O sukwa iya pho: "Nwoke ono be anyi l'iya bukwa okpobe abubu; mbu l'oo onye lanu le ndu o gbaru g'ephe leta anyi enya."

²¹No iya; Rutu, bu nwanị Mówabu ono su iya: "L'ophu kachakpo nụ bukwa l'o suru ge mu byajekpoepho bya etsoru ndu-ozu iya jasụ teke eegbuębe balị nkiya."

²²Nawomi su Rutu; mbu nyee nwa iya ono: "O dukwa ree nwada mu; g'i tsojeru unwumboko, ejeru iya ozi; kele i -jee eka ozo be aa-chokwa ngu opfu."

²³Oo ya bu; Rutu tsoahaa unwumboko, ejeru Bówazu ozi; akpajekpoepho ukpa witi; waa balị jeye teke e buęberu iya. No iya; Rutu yee ne ji iya ono tukokpoepho buru g'ephe bu.

Rutu yele Bówazu l'eka eechije balị

3 ¹O be ujiku lanu; Nawomi, bu ne ji Rutu su iya: "Ada mu; ?to dudu ree ge mu chotaru ngu unuphu eka aa-nodu eleta ngu enya ree; mbu eka ehu a-du ngu guu? ²Bówazu; mbu onye ono, gu l'unwumboko, ejeru iya ozi shi atukoje nodu ono be bukwa okpobe abubu anyi. Lenyashi ntanu-a be oo-nodukwa aphucha balị l'eka eechije balị ono. ³Wuchachaa ehu ree; nyia manu, eshi mkpo; chita uwe ngu ophu kachaa ree yee. I mechaa nno; tugua jeshia l'eka ono, eechije balị ono; ole oo g'i tii mekwa go maru li no l'eka ono jasuru oo-righee nri; ngua iphe, angungu. ⁴Teke o ze-zetaerupho aze; tonwube enya maru eka o ze; tugua je aphul-ia ya iphe, o phukputeru onwiya l'okpa; ze-kube iya. Oo-karu ngu-a iphe, ii-me."

⁵Rutu su iya: "Iphemiphe, i suru ge mu mee be mu e-mekota." ⁶Oo ya bu; o tugua jeshia l'eka ono, eechije balị ono je emekota iphemiphe ono, ne ji iya suru iya go mee ono.

⁷No iya; Bówazu richaa nri; ngua iphe angungu; ehu tsoahaa ya utso; o je aze l'ishi eka a kuberu balị ono. Rutu pyakpoepho mpya je aphufu iya iphe l'okpa bya aze-zeta aze. ⁸O beepho lechi-abali; o lwu-bilihu; chizia nchizi; bya amaru l'o duru nwanị, ze l'uzo okpa iya.

⁹O su: "?Bu onye be i bu?"

Rutu su: "O kwa mbedua Rutu; onye-ozu ngu. Hepyabenu mu; kele oo ngu bu abubu anyi, gbaru go leta anyi enya."

¹⁰Bówazu su iya: "Ge Chipfu kebekwa ngu l'oma; nwada mu. Ree ophu i me-ru likpazu-a kakwa ophu i mehawaru le mbu pho shii; kele i ti kpaduru ishi gi gbaru tsoru unwokoro; mephe nweru iphe-o; mo bu lephe daru ukpa-o.

¹¹Su-a nwada mu; ba tsushi ebvu; mu e-mekotaru ngu iphemiphe, i rworu; kele

onyemonye, nọ lẹ mkpukpu-a bẹ makotaru l'ì bụ nwanyì, umere iya dushi ree ike. 12 Ọ bụ eviya l'abubu mu l'unu dū ntse shii; ọle o nweru onye ọzo, abubu unu l'iya kabaa nkemu ntse. 13 Nọdu l'eka-a l'enyashi-a. Teke o beru l'utsu; ọ -buru l'oo-meru ngu iphe, gbaru g'abubu nemadzū meeru iya bẹ ọ dukwa ree g'ọ mee ya. Teke ọ bụ l'ọ to meduru ngu iphe, gbaru g'abubu nemadzū meeru iya bẹ eshinu Chipfu nọ ndzū g'ọ nọ iya-a; bẹ mu e-meru ngu-a iphe, g'onye bụ abubu nemadzū emejeru iya. Zẹro l'eka jasū gẹ nchi bọhu.”

14 Ọo ya bụ; Rutu zẹ l'uzo okpa iya jasū l'utsu. Ọ gbalihu l'onma-ewa-utsu l'ahuma onye ama epha iya tugbushia. Bówazu sū iya: “Be mekwa g'a maru lẹ nwanyì byaru l'ekikiya-a, eechishije balì-a.”

15 Ọ sūkwa iya pho: “Tofuta ukpo, i gude phukpute onwongu ono; tōsaa ya atōsa.” Ọ bya eworu iya tōsaa; Bówazu bya egude iphe gbata balì ono ugbo ishii yeru iya l'ekwa ono; woru iya bo iya; o vuru lashia.

16 Tōbudu iya bụ; Rutu lwapfutaepho ne ji iya, bụ Nawomi; ọ jia ya sū: “?Ọ nwuru inwa; nwada mu?” Ọ tūko iphe-oma, nwoke ono meru iya dokotaru iya; 17 sū iya: “O gude iphe gbata balì ono ugbo ishii nū mu; bya asū gẹ mu ta agbashiru eka lapfu ne ji mu.”

18 Nawomi sū iya: “Nodukpoepho doo nwada mu; jasuru teke ìi-maru iphe, e-me nū; kele nwoke ono ta abyakwa atuta unme ntan-a jasū teke ọ humaru iya ishi.”

Bówazu alù Rutu

4 1 Noo ya; Bówazu tugbua je anọdu l'onu-abata mkpukpu. A bya ele enya; onye k'ono, epha l'iya ka abubu ono, Bówazu pfuru opfu iya pho nọdu aghatawa. O kua ya oku sū iya g'ọ byakpodapho bya anọdu anọ. Ọ laphu azū je anọ-zeta anọ.

2 Bówazu bya ekua ndu bụ ogerenya iri lẹ mkpukpu ono sū phe: “Unu byakwa bya anọdu anọ l'eka-a.” Epha kwe bya anọ-zeta. 3 Ọ bya asū abubu phe: “Nawomi, bụ onye ono shi l'alì Mówabu lwa ono bẹ abyaakwaa ere alì nwanna anyi, bụ Elimeloku. 4 Ọo ya bụ; mu rĩa sū lẹ mu e-pfuru ngu g'ì nọdu l'atatiphu ndu-a, nọ l'eka-a zūa ya; waa l'iphu ndu bụ ogerenya anyi-a. Ọ -buru l'ì-gbata iya; gbatakwa iya. Teke ọ bụ l'ì tii gbatadu iya; karū mu gẹ mu maru. Kele o to nwedu onye ọzo, o rwuberu l'agbata iya; agufu gubedua. A -kpoghata gubedua; bụ mu bẹ o rwuberu.”

Nwoke ono sū: “Mu a-gbata iya-a.”

5 Bówazu sū iya: “Ì -zūwa Nawomi yee Rutu, bụ nwanyì Mówabu alì ono bẹ ìi-lūpyabekwapho nyee nwoke ono, nwuhwaru nū ono; k'ophu ọo-togbo akọ mee g'epha onye ono, nwuhwarunu ono te echihu l'alì iya ono.”

6 Onye abubu phe ono sū: “Ọ -dukwa nno bẹ mu taa gbatakwa iya; kele mu e-shi nno woru okiphe mu tsebe l'onu eta. Gbatachiwaru mu iya rọ; kele mu ta agbatakotadu iya.”

7 Lẹ teke k'ichee lẹ Ízurelẹ bẹ ọobujeru; ọ -buru l'aagbata iphe agbata; ọzoo l'aagbanweta iya agbanweta bẹ onye lanū eyetaje akpokpa iya nū

onye ọpahu. Ọ bụru ẹgube ono bẹ eeshije goshi l'iphe bẹ e mewaru; o ke ru ekeru lẹ Ízurelụ.

⁸Ọo ya bụ; abubu phe ono sụ Bówazu: “Zunaa ya gubedua.” Ọ bya eye-futa akpokpa iya.

⁹Bówazu bya asụ ndu bụ ọgerenya; mę ndu ono l'opu: “Unu buakwaa ndu ekebe lẹ ntanụ-a bẹ Nawomi rekotawaru mu iphemiphe, bụ kẹ Elimelaku; mę kẹ Kiliyonu; waa kẹ Mahulonụ. ¹⁰Teme mu lupyabeakwapho Rutu, bụ nwanị Mówabu; g'ọ bụru nyee mu; mbụ onye ono, ji iya, bụ Mahulonụ nwuhuwaru ono; k'opu ọo-togbo akọ mee g'epha onye ono, nwuhuwaru ono te echihu l'alị iya. Mbụ g'epha iya ta achihu l'okpoku ibe phe; opu ọ chihu lẹ mkpukpu phe. Ntanụ-a bẹ unu tukowaru bụru ndu ekebe mu.”

¹¹Tobudu iya bụ; ndu bụ ọgerenya ono; mę iphe, bụ ndu nokota l'onu-abata ono zia mgbede sụ: “Anyi bukota ndu ekebe. Gẹ Chipfu mekwaa nwanị ono, alwa ibe ngu ono g'ọ dụ gẹ Rechielụ waa Lii; bụ phe bụ ndu nwushiru ipfu ndu Ízurelụ. Gẹ gubedua newkaru iphe l'alị Ifurata; bukwaru onye a maru amaru lẹ Betulehemu. ¹²Gẹ Chipfu shikwa l'unwu, oo-me gẹ nwata nwanị ono nwushiaru ngu mee g'onulo ngu dụ gẹ kẹ Pérezu, bụ onye ono Tema yeru Jiuda.”

Eri Dévidi

¹³Ọo ya bụ; Bówazu duta Rutu luru. Ọ bya ejepfu iya; Chipfu mee ya; ọ tsuta ime; nwua nwa nwoke. ¹⁴Unwanị tuko epfuru Nawomi sụ: “G'aja-ja bukwaru kẹ Chipfu; mbụ onye ono meru g'i nweru abubu, l'e-leta ngu enya ntanụ-a. G'epha iya tukokwa Ízurelụ ngakota. ¹⁵Ọ bụ iya e-me g'i tsefu epa; bya aburu iya e-le ngu nka. Noo kele ọo nyee nwa ngu ono, yeru ngu obu ono; mbụ onye ono, ka ngu ree eme l'unwu-nwa-nwoke esaa ono bẹ nwuru nwata obu.”

¹⁶Tobudu iya bụ; Nawomi bya ekuta nwata ono heru l'utapfu. Ọ bwaru iya ro ehe iya. ¹⁷Unwanị obutobu iya pfua sụ: “Nawomi bẹ a nwutawaru nwa nwoke!” Ephe gụ ya Óbedu. Óbedu bụ nna Jiesi; Jiesi bụru nna Dévidi.

¹⁸Waa oshilokpa Pérezu baa:

Pérezu bụ nna Hẹzuronu.

¹⁹Hẹzuronu bụru nna Ramu.

Ramu bụru nna Amínadabu.

²⁰Amínadabu bụru nna Náshonu.

Náshonu bụru nna Sálumonu.

²¹Sálumonu bụru nna Bówazu.

Bówazu bụru nna Óbedu.

²²Óbedu bụru nna Jiesi.

Jiesi bụru nna Dévidi.